

Šetření o podmínkách doručení

Úplnost šetření o podmínkách doručení předpokládá prověření toho, zda jsou námitky, uplatněné účastníkem, způsobilé účinně zpochybnit údaje sdělené poštou, z nichž odvolací soud - výlučně - vycházel. Jestliže odvolací soud nikterak nevyšetřil (nemohl-li vycházel z doručenky a jinou informaci neměl), zda se adresát v místě doručení zdržoval, pak šetření za správné resp. úplné mít nelze.

Úplnost šetření o podmínkách doručení předpokládá prověření toho, zda jsou námitky, uplatněné účastníkem, způsobilé účinně zpochybnit údaje sdělené poštou, z nichž odvolací soud - výlučně - vycházel. Jestliže odvolací soud nikterak nevyšetřil (nemohl-li vycházel z doručenky a jinou informaci neměl), zda se adresát v místě doručení zdržoval, pak šetření za správné resp. úplné mít nelze.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.7.2001, sp.zn. 20 Cdo 2082/99)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. B., proti žalované A. B., o zrušení práva společného nájmu bytu manžely, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 8 C 205/96, o dovolání žalované proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30.10.1998, č.j. 51 Co 190/98 - 39, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30.10.1998, č.j. 51 Co 190/98 - 39, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Odvolací soud odvolání, které podala žalovaná proti rozsudku soudu prvního stupně, odmítl jako opožděné (§ 218 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.). Vycházeje z vyžádaného sdělení pošty, pokládal za den doručení rozsudku (§ 47 odst. 2 o.s.ř.) 1.8.1997, posledním dnem patnáctidenní lhůty podle § 204 odst. 1 o.s.ř. určil 18.8.1997, a jestliže odvolání bylo podáno u soudu prvního stupně až 27.8.1997, uzavřel, že lhůta k odvolání uplynula marně.

Žalovaná (zastoupena advokátem) ve včasém dovolání namítla, že odvolací soud nevzal v úvahu její tvrzení, že rozsudek soudu prvního stupně jí byl doručen až 12.8.1997, a vytkla mu, že uvedenou skutečnost neproověřil; kdyby tak učinil, zjistil by, že rozsudek nemohl být jejímu právnímu zástupci (náhradně) doručen (§ 47 odst. 2 o.s.ř.), jelikož ten byl od 26.7.1997 do 10.8.1997 na zahraniční dovolené a v místě doručení se nezdržoval. Za těchto okolností, uzavřela dovolatelka, byla zákonná lhůta k podání odvolání dodržena, a odvolací soud odmítnutím odvolání hrubě porušil její procesní práva.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo

vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 1.1.2001 - dále jen „o.s.ř.“).

Dovolání je podle § 238 odst. 1 písm. e/ o.s.ř. přípustné, jelikož směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odmítnuto odvolání.

Z úřední povinnosti posuzuje dovolací soud pouze vady řízení vyjmenované v § 237 a jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o.s.ř.); jinak je vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně toho, jak je dovolatel obsahově vymezil.

Výrok napadeného usnesení vyjadřuje závěr, že odvolání bylo podáno po uplynutí lhůty, stanovené v § 204 odst. 1 o.s.ř. Poněvadž běh této lhůty počíná od doručení rozhodnutí soudu prvního stupně, zahrnuje logicky i zjištění, že bylo účastníku doručeno řádně; jen řádné doručení má za následek, že odvolací lhůta počne běžet osobě, které bylo doručováno. Posouzení, zda v konkrétním případě byla vyslovená podmínka splněna, vychází současně z určitého právního názoru (výkladu předpisů, jež upravují doručování) a z výsledku šetření o okolnostech, které jsou z hlediska této úpravy významné.

Nesprávnost právního posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.) dovolatelka nenamítá; o spor o výklad rozhodných ustanovení § 218 odst. 1 písm. a/, § 204 odst. 1 a § 47 odst. 2 o.s.ř. zjevně nejde.

Nesouhlas s výsledky šetření o skutkových okolnostech doručení je v dovolacím řízení uplatnitelný v rámci dovolacího důvodu ve smyslu § 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř., podle kterého lze dovolání odůvodnit tím, že řízení je postiženo jinou (než v § 237 uvedenou) vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; podle § 242 odst. 3 o.s.ř. k takové vadě přihlíží dovolací soud i z úřední povinnosti.

Žalovaná namítla, že v řízení zůstalo opomenuto, že její právní zástupce pobýval v termínu od 26.7.1997 do 10.8.1997 na zahraniční dovolené, a proto nebyla splněna podmínka (náhradního doručení), že se adresát v místě doručení zdržoval.

Podle § 47 odst. 2 o.s.ř. nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel vhodným způsobem, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Místo, den a způsob doručení prokazovala v době sporného doručení zásadně doručenka, vracená poštou zpět odesílajícímu soudu. Konkrétní postupy pošty a povinné údaje, vyznačované na doručence, a osvědčující náhradní doručení zásilky určené do vlastních rukou, stanovila v souladu s ustanovením § 47 odst. 2 o.s.ř. v době doručování účinná vyhláška č. [78/1989](#) Sb. ve znění vyhlášky č. [58/1991](#) Sb. (poštovní řád).

Podle svého obsahu a účelu doručení deklaruje též, že adresát se v místě doručení zdržuje (srov. „nebyl zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje...“).

Doručení podle poštovního řádu byla pokládána za listinu, jež má povahu listiny veřejné, a která se od listin soukromých liší svou důkazní silou; potvrzuje, není-li prokázán opak, pravdivost toho, co je v ní osvědčeno (§ 134 o.s.ř.). Obsahuje-li všechny náležitosti, které zmíněný poštovní řád vyžadoval, učiní odvolací soud zjištění potřebná z hlediska ustanovení § 47 odst. 2, § 204 odst. 1 a § 218 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. přímo ze spisu (v něm založené doručení), a dospěje-li k závěru, že odvolání bylo podáno opožděně, odmítne je, aniž by bylo třeba nařizovat jednání (§ 214 odst. 2 písm. a/ o.s.ř.).

Jinak musí soud vyšetřit, zda bylo doručeno v souladu se zákonem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.6.1998, sp. zn. 2 Cdon 1532/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod č. 127/1998).

Tak bylo nutné postupovat i v dané věci.

Ve spisu odvolacímu soudu totiž k dispozici doručení nebyla; odvolací soud byl odkázán na sdělení pošty, jak bylo doručení zástupci dovoatelky uskutečněno. Kromě toho, že toto sdělení - oproti doručence - znaky veřejné listiny nemá, neobsahuje ani žádný údaj o tom, zda se adresát v době doručování v místě, kam bylo doručováno, zdržoval.

Správnost resp. úplnost šetření o podmínkách doručení logicky předpokládá prověření toho, zda jsou námitky, uplatněné účastníkem, způsobilé účinně zpochybnit údaje sdělené poštou, z nichž odvolací soud - výlučně - vycházel. Jestliže nikterak nevyšetřil (nemohl-li vycházel z doručení a jinou informaci neměl), zda se adresát v místě doručení zdržoval, pak šetření za správné resp. úplné mít nelze. Požadavek důsledného šetření o splnění podmínek doručení vyplývá z toho, že jeho případná neúplnost nebo nesprávnost, a jemu odpovídající nesprávnost závěru o opožděnosti odvolání, se dotýká základního procesního práva účastníka na opravný prostředek proti prvoinstančnímu rozhodnutí resp. na jeho věcné projednání (viz článek 90 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, článek 36 odst.1 Listiny základních práv a svobod, ustanovení § 201 o.s.ř.).

Rozhodnutí, jímž odvolací soud odmítl odvolání podle § 218 odst. 1 písm. a/ o.s.ř., tedy co do šetření podmínek náhradního doručení rozsudku soudu prvního stupně spočívá na závěrech, objektivně zatížených jinou vadou řízení ve smyslu § 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř. Proto je nelze posoudit jako správné, a Nejvyššímu soudu nezbylo, než dovoláním napadené usnesení zrušit, a věc vrátit odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 o.s.ř.).

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)